

Győri Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.I.20.044/2024/4.

A felperes:

Felperes1 (cím2)

A felperes képviselője:

Kummer Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Kummer Ákos ügyvéd

(cím5)

Az alperes:

Alperes1

(Cím1)

Az alperes képviselője:

dr. Kovács Loránd Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Kovács Loránd ügyvéd

(cím6)

A per tárgya:

személyiségi jog megsértéséből eredő igény

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Szombathelyi Törvényszék 28.P.20.100/2023/9.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

alperes, 10.

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 31.750 (harmincegyezer-hétszázötven) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest az állam javára 80.000 (nyolcvanezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.

Az államnak járó fellebbezési eljárási illetéket az ezen ítélet keltétől számított hatvan napon belül a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 illetékbevételi számlájára kell megfizetni. A fellebbezési illeték megfizetése során a jelen bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát/jelét közleményként fel kell tüntetni.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított, s a fellebbezés elbírálása során is irányadó tényállás szerint a felperes az alapítástól 2020-ig a Párt1 pártigazgatója volt, jelenleg az országos választmány elnöke. A párt 2018. májusában tisztújító kongresszust tartott, melyen politikus1 nyerte el az elnöki tisztséget és politikus2val szemben.

[2] A www.hirportal1.hu hírportálon 2018. július 26-án „Újabb párt1os korrupciós botrány: lefizethették a küldötteket – hangfelvétel” címmel jelent meg tudósítás, majd 2018. július 30-án „Tombol a korrupció a párt1ban: nem is tagadnak a lefizetési botrányban” címmel jelent meg cikk. A hírportált az eljáró bíróságok mindkét írást érintően sajtóhelyreigazító közlemény közzétételére kötelezték. Megállapítást nyert, hogy ott az alperesként eljáró sajtószerv a perbelivel tartalmilag szinte teljesen egyező cikkben nem véleményt közölt a felperesről, hanem tényt állított, mely állítása valótlan volt.

[3] Az alperes a kiadója a napilap1 című vármegye1 napilapnak, melynek 2018. december 4-i számában „Újabb párt1os felvétel” címmel cikk jelent meg. A cikk címe, alcíme is utal a hangfelvételre, ami a cikk szerint politikus3 magyarázkodásra készíti. A cikkben található az a közlés, miszerint „Még nyáron került nyilvánosságra egy hangfelvétel, amelyen egy párt1os vezető a pártigazgató nevében pénzt ajánl a küldötteknek, hogy politikus1-t támogassák a tisztújításon.”

[4] Az alperes a 2018. december 4. napján megjelent perbeli cikkben a felperesről valótlanul állított.

[5] A felperes keresetében kérte annak megállapítását, hogy az alperes megsértette a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát az általa kiadott napilap1 című napilap 2018. december 4-ei számában „Újabb pártos felvétel” címmel megjelent cikkben annak valótlan állításával, hogy a párt1 2018-as tisztújító kongresszusa előtt egy pártos vezető a felperes nevében ajánlott pénzt a küldötteknek azért, hogy politikus1t támogassák. Kérte az alperes kötelezését 400.000 forint sérelemdíj, és ennek 2018. december 5-étől számított késedelmi kamata megfizetésére, valamint az alperes perköltség megfizetésére kötelezését. Hivatkozott arra, hogy az alperes megsértette a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42. § (2) bekezdését, 2:43. § d) pontját és 2:45. § (2) bekezdését. Utalt arra, hogy a közszereplőként őt terhelő tűrési kötelezettség nem terjed ki hamis és sértő tényekre, melyek nem állnak a véleménynyilvánítás szabadságát megillető alkotmányos védelem alatt. Az alperes állítása társadalmi, politikai megítélését súlyosan rombolta, ezáltal a jóhírnevét sérti. A közlés valóságáról nem győződött meg, az elvárható gondosságot nem tanúsította, sőt, kifejezetten rosszhiszeműen cselekedett. A sérelemdíjat érintően kiemelte, hogy a jogsértés tényén túl az őt ért nem vagyoni hátrányt nem köteles bizonyítani, másrészt pedig köztudomású, külön bizonyítást nem igénylő tény. Az alperes azért tette közzé a valótlan állítást, hogy a közéleti küzdelmekbe szándékosan beavatkozzon, súlyosan felróhatóan járt el. Hangsúlyozta, hogy az alperes úgy hozott nyilvánosságra a felperesről hamis információkat, hogy meg sem kísérelte ellenőrizni annak valóságtartalmát, felperest sem kereste meg a közlés előtt.

[6] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a cikk részét képező sérelmezett állítás egy sajtó által levont következtetésen alapuló közlés, melynek valótlan voltát megállapítani a rendelkezésre álló adatok alapján nem lehet. Hivatkozott a párt1 alapszabályára, melynek VII. cím 119. § a) – k) pontjaiban részletezett pártigazgatói jogkörök némelyikéből egyértelműen kiderül, hogy a pártigazgató és az alperes által meghivatkozott korábbi cikkben érintett megyei elnök között 2018. májusában olyan bizalmas kapcsolat állt fenn, ahol felperes volt a domináns fél. Az is tény, hogy a megyei elnök pénzt ajánlott az egyik jelölt támogatásáért cserébe a küldötteknek. A perbeli cikk írója pedig ezen tényekből logikusan és megalapozottan vonhatta le azt a következtetést, hogy a hangfelvételen szereplő megyei elnök nem pusztán saját hatáskörében járt el.

[7] Amennyiben a bíróság a sérelmezett közlés valótlanosságát állapítaná meg, alperes előadta, hogy a tényállás egyik eleme, a sértő jelleg sem áll fenn a cikk vonatkozásában. Az ugyanis, hogy egy, az érintett időszakban még viszonylag erős pártban megosztottság lesz úrrá és a pártigazgató a rendelkezésére álló minden eszközzel igyekszik a szerinte a pártja számára fenyegető veszélyt jelentő elnökjelölt győzelmét megakadályozni, a politika valódi természetével az elmúlt évtizedekben megismerkedő magyar olvasóközönségben aligha vált ki megütközést. Ugyanakkor a perbeli cikk publikálása idején már megtörtént a párt1 pártszakadása, a felperes félelme utóbb megalapozottnak bizonyult a másik elnökjelölttel kapcsolatban, a közlést decemberben olvasók szemében pedig bizonyosan nem sérülhetett felperes jóhírneve.

[8] Az alperes a felperes által követelt sérelemdíj teljes elutasítását indítványozta, függetlenül a jogsértés tényének esetleges bírósági megállapításától. Ezt azzal indokolta, hogy amennyiben nem állapítható meg, hogy a személyiségi jogsértéssel okozati összefüggésben a felperes oldalán nem vagyoni hátrány keletkezett és a megállapított jogsértés tárgyi súlya sem kiemelkedő, az összes körülmény mérlegelése mellett a sérelemdíj iránti igény elutasítható.

[9] Kiemelte az alperes, hogy a perbeli cikk közel öt éve jelent meg egy helyi (megyei) szinten kiadott nyomtatott napilapban, felperes nem adott be helyreigazítás iránti kérelmet, és közel öt évig nem követelt semmilyen elégtételt, így sérelemdíjat sem. A perbeli cikk tárgya nem felperes személye volt, annak publikálása idején egy több hónapos, előtte gyakorlatilag a teljes magyar sajtón végig vonuló hangfelvételre utalt vissza a cikkíró pár mondatban, még csak névvel sem említve a felperest. Nem helytálló az a felperesi állítás, hogy a jogsértés tárgyi súlya, illetve a felperes felróhatósága kiemelkedő lenne.

[10] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát az általa kiadott napilap 1. c. napilapban 2018. december 4-én „Újabb pártlos felvétel” címmel megjelent cikkben annak valótlan állításával, hogy a párt 1. 2018-as tisztújító kongresszusa előtt egy pártlos vezető a felperes nevében ajánlott pénzt a küldötteknek azért, hogy politikus 1-t támogassák.

[11] Kötelezte az alperest, hogy a felperesnek 15 nap alatt fizessen meg 400.000 forint sérelemdíjat és ezen összeg után 2018. december 5-től a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű késedelmi kamatot és 63.500 forint perköltséget, továbbá az államnak 60.000 forint eljárási illetéket a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napig a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára, közleményként feltüntetve a jogerős bírósági határozatot hozó bíróság nevét és a határozat számát, valamint az illetékfizetésre kötelezett személy adóazonosító jelét, illetve adószámát.

[12] Az elsőfokú bíróság felhívta a Ptk. 2:42. § (1), (2) bekezdését, a 2:43. § d) pontját, 2:45. § (1), (2) bekezdését, valamint 2:51. § (1) bekezdését, továbbá a 2:52. § (1)-(3) bekezdéseit és a PK12. számú állásfoglalást.

[13] A bíróság osztotta a felperes álláspontját abban a körben, hogy a cikk témája döntően valóban nem politikus 3 országgyűlési képviselő posztjáról való lemondását is eredményező hangfelvétel, hanem a Párt 1. 2018. májusi tisztújításán az alperes által feltárt tények és visszaélések közlése volt, illetve az alperes szerint ezt bizonyító hangfelvételek. Ennek a cikknek a tartalmi kifejtésében írta meg az alperes a felperes által kifogásolt, kereseti kérelem tárgyává tett közlést.

[14] A vitatott közlés a szavak általánosan elfogadott jelentése és a nyelvtan alapvető szabályai alapján azt a tényállítást tartalmazza, hogy a pártigazgató áll a mögött, hogy egy pártlos vezető pénzt ajánl a küldötteknek, hogy politikus 1-t támogassák a tisztújításban. A közlés tényállítást és nem véleményt tartalmaz, a felperes személye a mondat alapján pontosan beazonosítható.

[15] Az elsőfokú bíróság egyetértett azzal a felperesi érveléssel, hogy az alperes közlését az általános közfelfogás szerint nem lehet másképp értékelni, minthogy azt állítja, hogy a felperes a demokratikus szavazást kívánta befolyásolni pénzért cserébe azért, hogy a küldöttek a felperes által preferált jelöltet támogassák. Ez a közlés, tényállítás a felperes társadalmi, és azon belül a politikusi megítélését is rombolja, ez által a jóhírnevét sérti. A felperes közszereplő és ekként a tevékenységével összefüggő véleményalkotás során a tūrésı kötelezettsége magasabb, azonban ez a tūrésı kötelezettség nem terjed ki a valótlan tényállításokra.

[16] Rámutatott ugyanakkor az elsőfokú bíróság, hogy az alperesnek az ellenkérelemben kifejtett okfejtése nem alkalmas arra, hogy bizonyítsa, hogy az alperes közlése valós volt. Az alperes által elıadott tényekbıl nem következik az a következtetés, amire az alperes az ellenkérelemben utalt. Az alperes által az ellenkérelemben idézett szöveg egy hosszabb beszélgetésnek nem összefüggı részletei, amelynek teljes kontextusa nem került a jelen perben feltárára, nem vált ismertté. Az alperes által idézett szöveg mondatai között nincs olyan logikai kapcsolat, amelybıl azt a következtetést lehetne levonni, hogy a pénz felajánlása a felperes nevében történt, illetve, hogy a felperes adott volna a pénzadásra és a támogatásra megbízást. Az a körülmény, hogy a felperes aggódott a tisztújító kongresszus várható eredménye miatt, nem kívánta politikus2 esetleges győzelmét, és ennek érdekében számba vette a választásra jogosultakat, és az ő várható szavazatukat, nem utal arra, hogy a szavazatokért felperes részérıl pénz felajánlására került volna sor, vagy a felperes megbízásából. Abból a szófordulatból, „ha bármi pénz kell, adok” nem következik az, hogy jogellenes pénzzuttatás felajánlására került volna sor a korábbi megyei elnök részérıl, és az sem, hogy a pénzért cserébe a beszélgetıpartner bármilyen jelöltet támogasson a tisztújítás során a felperes megbízásából. Mindezek alapján állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a kifogásolt cikkben megjelent felperesrıl szóló tényállítás valótlan, az alperes a közlés valóságtartalmát bizonyítani nem tudta.

[17] A felperest közszereplıi mivolta miatt terhelı tūrésı kötelezettség valóban nem terjed ki a valótlan tények közlésének tūrésére, ugyanis a bizonyíthatóan hamis tények nem állnak alkotmányos védelem alatt. [7/2014. (III. 7.) AB határozat (47)-(49) bekezdése, 13/2014. (IV. 18.) AB határozat (31) bekezdése, 5/2015. (II. 5.) AB határozat (27) bekezdése.]

[18] Az alperes valótlan tényállítása a felperes személyiségi jogát sérti. A társadalmi, ezen belül a politikusi megítélését is súlyosan rombolja, ha valótlanul azt állítják a felperesrıl, hogy pénzért vásárolt szavazatokat, vagy ilyennel másokat megbízott. Egy ilyen valótlan tényállítás alkalmas a felperes személyérıl a közvéleményben kialakult kép hátrányos megváltoztatására.

[19] A bíróság nem ítélte megállapíthatónak, hogy bűncselekmény elkövetésével is megvádolta az alperes a valótlan közléssel.

[20] Az elsőfokú bíróság osztotta azt a felperesi érvelést, hogy a közbizalom megléte egy közszereplı számára alapvetı feltétel, és a közszereplınek, így a felperesnek is alapvetı joga fűződik ahhoz, hogy a közvélemény a tettei, a megnyilatkozásai, a hibái vagy hiányosságai alapján ítélje meg őt. Valótlan állítások azonban nem lehetnek a közéleti viták

eszközei. A vitatott közlés pedig alkalmas arra, hogy a közbizalom a felperesre nézve hátrányosan változzon meg. Osztotta azt a felperesi álláspontot is, hogy nem szükséges a jogsértés tényleges megvalósulása, elég, ha a valótlan közlés objektíve alkalmas arra, hogy a felperesről alkotott társadalmi képet a felperes személyére nézve hátrányosan megváltoztassa a valótlan közlés. A személyiségi jogsértés nem eredmény deliktum, nem kell, hogy ténylegesen is bekövetkezzen olyan vagyoni vagy nem vagyoni hátrány, amit a valótlan közlés okoz.

[21] A felperes helyesen hivatkozott arra, hogy az alperes valótlan közlése a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát megsértette.

[22] A felperes sérelemdíj iránti igénye is alapos volt, az alperes által elkövetett jogsértés ugyanis nem bagatell jogsértés, az alperes újságírója szándékosan fogalmazta meg a felperesről tett valótlan tényállítást.

[23] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ugyanakkor az nem volt megállapítható, hogy az alperes a felperest lejárató módon annak szándékával, célzatával tett valótlan tényállítást a vitatott közlésben a felperesről.

[24] Az elsőfokú bíróság nem találta eltúlzottnak a felperes által igényelt 400.000 forint sérelemdíjat és rámutatott, hogy a sérelemdíjnak reparációs, illetve repressziós célzata is kell, hogy legyen. A felperes a hivatkozott jogszabályi rendelkezés, valamint a következetes bírói gyakorlat alapján nem volt köteles személyét ért nemvagyoni hátrány bizonyítására.

[25] A sérelemdíj mértéke körében kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy nincs annak jelentősége, hogy a vitatott cikk és közlés megjelenését megelőzően más sajtószervek milyen tartalommal közöltek tényállításokat a felperesről, a vitatott cikkel hasonló tartalommal. Annak sincs jelentősége, hogy a felperes az elévülési időn belül mikor terjesztette elő a kereseti kérelmét, a sérelemdíj iránti igényét. Nincs jelentősége annak sem, hogy a pártszakadás 2018. december 4-ére bekövetkezett-e vagy sem. A bíróság osztotta azt a felperesi érvelést, hogy a napilap1 olvasói csak ekkor olvashatták először ezt a cikket, ezt a közlést. Nincs jelentősége, hogy más fórumokon, más sajtószervnél megjelent-e korábban az ugyanilyen tartalmú közlés. A bíróság osztotta a felperes érvelését, hogy a napilap1 a megyei egyik legolvasottabb napilap, aminek nagy az olvasóközönsége. Arra azonban, hogy a legolvasottabb lenne-e, a perben nincsen adat, és arra sincs, hogy mekkora az olvasóközönsége. A felperes által közölt bevételre, illetve nyereségre vonatkozó adatokat az alperes a per során nem vitatta.

[26] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes által igényelt sérelemdíj nem eltúlzott, arányban áll az alperes által elkövetett jogsértéssel, megfelelően alkalmas arra, hogy anyagi kompenzációt adjon a felperesnek a jogsértés miatt, és megfelelően visszatartsa az alperest a jövőben a hasonló, vagy ugyanilyen jogsértések okozásától.

[27] Az ítélet ellen az alperes fellebbezett; annak megváltoztatását, és a kereset elutasítását kérte, a felülbírálati jogkört a 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 369. § (3) bekezdés c) és d) pontjában foglaltakban jelölve meg.

[28] Mindenekelőtt azzal érvelt, hogy a sérelmezett közlés a felperesre tényállítást nem fogalmaz meg, ezért az ítélet sérti a Ptk. 2:45. § (2) bekezdését. Az adott esetben a közlés egy felperestől független cselekvőséget, a vezető pártlos cselekvőségét írja le.

[29] Hangsúlyozta, hogy a közlés a felperesnek nem okozott olyan mértékű sérelmet, amelyre alapítottnan jóhírneve sérelmének megállapítását kérhetné, mivel a pártl széthullása és zavaros pénzügyei miatt a sérelmezett közléssel érintett ügyek fokozott közérdeklődésre tartottak számot, a felperesnek pedig pártigazgatóként fokozott tűrés kötelezettsége van. Utalt az Alkotmánybíróság gyakorlatára, amely szerint a közügyeket érintő, hamisnak bizonyult tényállásokat csak akkor oltalmazza a vélemény szabadság, ha a tény állító vagy híresztelő jóhiszemű volt, viszont a vélemény szabadság oltalma alatt állnak az erős, túlzó jellegű kritikát megfogalmazó, és a polemikus stílusban megírt, ámde vékony ténybeli alapokon nyugvó értékítéletek, amilyen az inkriminált cikk is volt.

[30] Az alperes szerint alapvető jelentősége van annak, hogy a felperes közszereplő, ezért fokozott mértékben köteles tűrni a személyét érintő kritikus állításokat. Ő a közszereplő kategórián a szólásszabadság szempontjából legkevésbé védett személyi körbe tartozó politikus, politikai viták aktív résztvevője, akinek számolnia kell azzal, hogy megnyilatkozásait, cselekményeit mások vitatják, élesen bírálják, tetteinek, a vele történeteknek a sajtó jelentőséget tulajdonít, azokat értelmezi.

[31] Kifejtette azt is, hogy a terhére megállapított sérelemdíj eltűzött, nem áll összhangban a politikai közszereplő felperest ért sérelemmel, valamint a felperest ért köztudomású tények alapján megállapítható hátrány kompenzációjával. Önmagában a személyiségi jogsértés ténye nem vonja maga után a sérelemdíj iránti igény megalapozottságát, a nem vagyoni sérelem bekövetkezése pedig a sérelemdíj megítélésének a feltétele. A jogsértésből eredő köztudomású hátrányokon kívül a felperes további hátrányok bekövetkeztére nem hivatkozott, ekként a sérelemdíj mértékét a jogsértésből eredő köztudomású, az általános élettapasztalatok alapján bekövetkező hátrányok alapján kell meghatározni. Az általános élettapasztalatok alapján pedig arra nem vonható le következtetés, hogy a felperes a törvényszék által megítélt sérelemdíjra lenne jogosult, sőt arra sem, hogy egyáltalán sérelemdíj járna neki. A jogsértőként értékelt állítások nem az ő személyiségét minősítik, hanem kifejezetten politikai tevékenységére vonatkoztak. A közvélemény a felperes vonatkozásában újra megjelenő állításokat eleve fenntartásokkal kezeli, kellő távolságtartással értékeli, amely ezáltal a neki okozott hátrányt is degradálja. Az általános tapasztalat szerint az érintett közlés tartalma az átlagosnak mondható olvasót a felperesről alkotott benyomásában már nem befolyásolja. Iránta a közbizalmat a sérelmezett közlések jelentős mértékben nem csökkentették, a kijelentésekkel okozott nem vagyoni hátrány mértéke csekély, a személyiségi jogot sértő közlések tárgyi súlya pedig nem kiemelkedő. A sérelemdíj másodlagos, preventív funkciója nem kiemelkedő súlyú jogsértés esetén kiemelten nem érvényesülhet, emellett pedig a felperes igényét a cikk megjelenését követő közel öt év elteltével terjesztette elő, ami azt is igazolja, számára a sérelmezett közlés semmilyen sérelmet nem okozott.

[32] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint a törvényszék a releváns tényállást feltárta, a bizonyítékokból okszerű következtetéseket vont le és sem anyagi, sem eljárásjogi szabályt nem sértett.

[33] Hangsúlyozta, hogy az alperes valótlan állítása az alábbi: „Még nyáron került nyilvánosságra egy hangfelvétel, amelyen egy pártlos vezető a pártigazgató nevében pénzt ajánl a küldötteknek, hogy politikus1 támogatassák a tisztújításon”. Az ezt követő mondat tartalmazza a nevét, azzal, hogy „Felperes1 állítólag azzal is megzsarolta a tagságot, hogy nem vállalja a pártigazgatói posztot, ha politikus2 lesz az elnök”. Ebből adódóan nem igaz, hogy a közlés ne rá vonatkozna, hanem egy másik párttársa cselekvőségét írta le.

[34] Kiemelte, a cikk még büntetőjogilag is üldözendő, súlyos jogsértés elkövetését állította róla, alapvető emberi tisztességét vonta kétségbe. Valótlan és sértő tényállítások túszerére közszereplőként sem köteles, s nincsen olyan bírósági, alkotmánybírósági gyakorlat, amely ezt másként ítélné meg. Az alperes a cikk közlése előtt annak valóságtartalmát a legcsekélyebb mértékben sem ellenőrizte; eljárása célzatos, lejárató szándékú volt. A jogsértés súlya kiemelkedő, mely önmagában sérelemdíj megállapításául szolgál alapul.

[35] A 13/2014. (IV. 18.) AB határozat lényegi mondanivalója az, hogy hamis tényállítással szemben a véleménynyilvánítás szabadsága csak akkor véd, ha a közlő nem tudott az állítás valótlanágáról, és a foglalkozása által megkívánt körültekintést sem mulasztotta el. Az alperesnek ezzel szemben pontosan tisztában kellett lenni azzal, hogy amit leírt, nem lehet igaz, s erre okszerűen semmiből nem is lehet következtetni; az általa hivatkozott, de az elsőfokú bíróság elé tárt elmulasztott hangfelvételtől pedig különösen nem. Nyilvánvaló az átlagolvasó számára is, hogy az alperes közlésének ténybeli eleme hangsúlyos, az véleménynyilvánítást még csak érintőlegesen sem tartalmaz, s nem is annak szánta.

[36] A sérelemdíj tekintetében kifejtette, a bírói gyakorlat egységes abban, hogy az igény megalapozottságához a köztudomású tényekre alapított hivatkozás és azok értékelése is elfogadható. A Ptk. 2:52. § (2) bekezdése lényegében egy megdönthető vélelmet állít fel amellet, hogy a jogsértő magatartás immateriális hátrányt okozott a sérelmet szenvedett személynek. Köztudomású tényként lehet ugyanis figyelembe venni, hogy az a valótlan állítás, amely szerint egy párttársa az ő nevében kínált pénzt azért a párt kongresszusa előtt az ott szavazni jogosultaknak, hogy az egyik, neki szimpatikus jelöltet támogassák, alkalmas arra, hogy az irányában fennálló bizalmat rombolja, politikai hitelességét megkérdőjelezze. Azt az alperesnek kellett volna bizonyítania, hogy az általa sem vitatott jogsértéssel összefüggésben őt a sérelemdíj megítélését indokoló nem vagyoni hátrány nem érte, vagy kimenthette volna magát a felelősség alól annak bizonyításával is, hogy magatartása nem volt felróható. Ezzel szemben sem a jogsértés eredményeként bekövetkező nem vagyoni hátránynak, sem a felróhatóságnak a hiányát nem igazolta, de meg sem kísérelte.

[37] Arra figyelemmel, hogy a Ptk. 6:22. § (1) bekezdése értelmében a követelések öt év alatt évülnek el, nincs jelentősége annak, hogy az elévülési időn belül igényét mikor érvényesíti.

[38] Kifejtette végül, az alperes nagy számú sajtóterméket működtető médiaholding, mellyel szemben a kis összegű sérelemdíjnak szankciós, illetve elégtételt adó hatása nincs. A keresettel egyezően megítélt összeg nagyon alacsony, olyannyira csekély, hogy annak kapcsán repressziós, preventív funkcióról érdemben beszélni sem lehet. Ennek az összegnek a leszállítása ilyen fokú alperesi felróhatóság mellett a sérelemdíj jogintézményét üresítené ki.

[39] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül elbírálva megállapította, hogy a fellebbezés nem alapos.

[40] Az ítéltábla megítélése szerint az elsőfokú bíróság a per eldöntése szempontjából releváns tényállást helyesen állapította meg, a megállapított tényekből okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát, helytállóan kötelezte őt 400.000 forint sérelemdíj megfizetésére, a mérlegelési jogkörben hozott elsőbírói döntés felülmérlegelésére az ítéltábla okot nem látott [Pp. 369. § (3) bekezdés c), d) pont].

[41] A Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalásában foglalt értelmezési szabályok szerint a közleményt a maga egészében kellett vizsgálni, a kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kellett figyelembe venni, a cikk egymással összetartozó részeit pedig összefüggésekben kellett értékelni, figyelemmel a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. Figyelemmel ekként a közlés szövegösszefüggésére, rögzítendő: tévesen érvelt az alperes fellebbezésében azzal, hogy a felperesre vonatkozóan a tudósítás nem tett tényállítást. A pártl pártigazgatója a hangfelvétel nyilvánosságra kerülésének időpontjában a felperes volt, akinek nevét az írásból az olvasók megismerhették.

[42] Az ítéltábla kiemeli, hogy az alperesnek kellett bizonyítania közlése valóságtartalmát. Ezzel szemben semmilyen tényállítást nem tett annak kapcsán, hogy a valótlannak bizonyult cikkrészlettel összefüggésben a közölt cikk hitelességét ellenőrizte volna [34/2017. (XII. 11.) AB határozat (42) bekezdése]. A cikk súlyos jogsértés elkövetését állította a felperesről, azzal, hogy az ő nevében ajánlott pénzt egy pártlos vezető a küldötteknek, hogy a tisztújításon politikuslt támogassák. Az írásban rögzített eljárás a párt demokratikus működését sérti, a választások szabadságát alapvetően kérdőjelezi meg.

[43] Mivel a közügyeket érintő véleménynyilvánítás szabadsága az alperest csak akkor védené, ha annak valótlanságáról nem tudott, és a foglalkozás által megkívánt körültekintést sem mulasztotta el [13/2014. (IV. 18.) AB határozat (41) bekezdése], nincs jelentősége annak, hogy az újságcikk tárgyát közérdeklődésre számot tartó ügy képezte-e, illetve annak sem, hogy a felperes közszereplőnek minősül-e. Így az alperes tévesen érvelt azzal, hogy a közszereplő felperes e minőségére tekintettel köteles fokozott mértékben tűrni a személyét érintő kritikus állításokat.

[44] A sérelemdíj tekintetében a másodfokú bíróság kiemeli, hogy nem írható a felperes terhére, hogy a köztudomású hátrányokon kívül további hátrányok bekövetkeztését nem állította. Azt pedig helyesen értékelte a törvényszék köztudomású tényként, hogy a kifogásolt állítás alkalmas volt a felperes irányába fennálló bizalom rombolására, hitelességének kétségbe vonására. Nem volt figyelmen kívül hagyható az sem, hogy az

alperes célzatosan híresztelt hamis tényeket, magatartásának felróhatósága kiemelkedő volt. Az igényelt sérelemdíj összege a másodfokú bíróság álláspontja szerint nem eltúlzott, ennek leszállítására okot nem látott.

[45] Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdésére utalással helybenhagyta.

[46] Az alperes a Pp. 81. §-a és a Pp. 83. § (1) bekezdése szerint köteles a felperesnek a felszámított 25.000 forint + ÁFA = 31.750 forint másodfokú perköltsége megfizetésére [32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdés, 4/A. § (1) bekezdés].

[47] A másodfokú bíróság a Pp. 101. § (1) bekezdése, 102. § (1) bekezdése, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (1) bekezdése, (3) bekezdésének c) pontja, 46. § (1) bekezdése és 59. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest az állam javára a feljegyzett 80.000 forint fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.

Győr, 2024. május 2.

Dr. Lezsák József s. k.

Dr. Molnár Andrea s. k.

Dr. Sarmon Hedvig s. k.

a tanács elnöke, előadó bíró

bíró

bíró